

מחוז הצפון

מרחבי תכנון מקומי: גולן

תחומי שיפוט מוניציפליים:
מועצה אזורית גולן

תוכנית מתאר מקומית מס' ג / 13606

שמורת טבע - רכס בשנית

הוראות התוכנית (תקנון)

משרד הפנים מחוז הצפון
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
אישור תכנית מס' 13606
הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה
ביום 13.7.05 לאשר את התכנית
ח'אל ג'דון
סמנכ"ל לתכנון יו"ר הועדה המחוזית

הודעה על אישור תכנית מס' 13606
פורסמה בלקוט הפרסומים מס' 5470
מיום 12.1.06

19.9.2002

מחוז הצפון

מרחב תכנון מקומי: גולן.

תחומי שיפוט מוניציפלי: מועצה אזורית גולן

פרק 1 - זיהוי וסיווג התכנית.

1.1 שם התוכנית:
תוכנית מתאר מקומית מספר ג/ 13606 שמורת טבע רכס בשנית.

1.2 מקום התוכנית:
ממזרח לכביש 98, מצפון לצומת הבשן מדרום לתל ריחניה.

נ.צ. מרכזי		
גוש	חלקה	חלקי חלקות
201000		12,13,19,24
202000		11,17,23

1.3 שטח התוכנית:
כ- 11,298 דונם מדידה גרפית.

1.4 בעלי עניין:
בעל הקרקע: מינהל מקרקעי ישראל, מחוז צפון. קריית הממשלה, נצרת עילית.
טל: 04-6558221 פקס: 04-6560521

מגיש ויזם התוכנית: רשות הטבע והגנים, רח' עם ועולמו 3, גבעת שאול, ירושלים.
טל' 02-5005444, פקס' 02-6529232.
מחוז צפון, עתיקות מגידו, ד.נ. חבל מגידו 19230.
טל: 04-6522164 פקס: 04-6420312

עורך התוכנית: רשות הטבע והגנים, רח' עם ועולמו 3, גבעת שאול, ירושלים.
טל' 02-5005444, פקס' 02-6529232.
מחוז צפון, עתיקות מגידו, ד.נ. חבל מגידו 19230.
טל: 04-6522164 פקס: 04-6420312

1.5 יחס לתוכניות אחרות:

התוכנית בהתאם לתמ"א 31.
ייעוד קרקע: שטח שמורת טבע.
התכנית בהתאם לתמ"מ/ 2 / 3.
ייעוד הקרקע: שטח שמורת טבע.
בכל מקרה של סתירה בין הוראות תכנית זו להוראותיה של תכנית אחרת החלה על השטח, תכנית זו עדיפה.

1.6 מסמכי התכנית:
1.6.1 תקנון בן 8 עמודים – מסמך מחייב.
1.6.2 תשריט בקני"מ 1:10000 – מסמך מחייב.
1.6.3 מפת שטחי מרעה בקני"מ 1:20000 – מסמך מנחה.

1.7 תאריך הכנת התכנית :

תאריך	
19.9.2002	הכנת התוכנית
8.10.2002	עדכון 1
1.8.2004	עדכון 2
25.8.2004	עדכון 3
10.3.2005	עדכון 4
8/8/2005	עדכון 5

1.8 **הגדרות ומונחים :** משמעותם של המונחים בתכנית זו יהיה כמשמעותם בחוק התכנון והבניה.

1.9 באור סימני התשריט :

גבול תכנית – קו כחול
שטח שמורת טבע – צבע ירוק בהיר מותחם בקו ירוק כהה ומשובץ בקווים אלכסוניים ירוקים כהים.
גבול שמורת טבע עפ"י תמ"א 31 – קו ושתי נקודות בצבע אדום.
גבול שמורת טבע עפ"י תמ"מ 2 / 3 – קו סגול מקווקו.
שטח עתיקות – קו שחור מקוטע.
שטח חקלאי – פסים אלכסוניים עבים בצבע ירוק.
מרחב פתוח עפ"י תמ"מ 2/3 – צבוע בירוק בהיר.
שטח ישוב כפרי עפ"י תמ"מ 2/3 – צבוע בצבע כתום.
חוות רוח עפ"י תמ"מ 2/3 – צבוע בצבע וורוד ועליו פסים אלכסוניים בצבע שחור.
גבול תכנית גובלת – קו כחול מקוטע.
גבול גוש ומספרו – קו שחור עם משולשים שחורים מששני צידיו לאורכו ומספר גוש.
גבול חלקה רשומה ומספרה – קו ירוק דק ועיגול ירוק סביב מספר החלקה.
גבול מועצה – קו נקודה בצבע כתום.
קו הפרדת הכוחות 1974: קו קדמי ישראלי – קו תכלת עם קווים מאונכים קטנים בצבע תכלת לאורכו.
יער נטע אדם קיים עפ"י תמ"א 22 – שיבוץ אלכסוני בצבע ירוק.
יער פארק מוצע עפ"י תמ"א 22 – קווים מאונכים בצבע חום.
דרך קיימת – צבע חום בהיר.

רוזטה

1.10 טבלת שטחים :

מצב מוצע			מצב קיים		
%	דונם	יעוד	%	דונם	יעוד
100	11,298	שטח שמורת טבע	89.4	10,100	שמורת טבע
			7.2	812	שטח חקלאי
			3.4	386	מרחב פתוח
100	11,298	סה"כ	100	11,298	סה"כ

פרק 2 - מטורות התוכנית ועיקרי הוראות התוכנית

- 2.1 **מטורות התוכנית:**
- 2.1.1 לשנות את יעוד השטח משטח חקלאי בחלקו לשטח שייעודו שמורת טבע.
  - 2.1.2 ליעד השטח לשמורת טבע לפי "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998", ולפי חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965.
  - 2.1.3 לשמור על החי, הצומח והדומם במצבם הטבעי.
- 2.2 **עיקרי הוראות התוכנית:**
- 2.2.1 שינוי ייעוד השטח לייעוד שמורת טבע.
  - 2.2.2 קביעת התכלית והשימושים המותרים לכל ייעוד קרקע.

פרק 3 - הוראות התוכנית

3.1 **רשימת התכליות ושימושים:**

כללי:
לא יינתן היתר להקמת בנין ולא ישמשו קרקע או בנין הנמצאים בתחום התכנית לכל שימוש שהוא פרט לשימושים המפורטים בתכנית זו, לגבי האזור בו נמצאים הקרקע או הבניין.

3.1.1 שמורת טבע
על השטח המיועד לשמורת טבע יחולו לפי העניין הוראות "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה תשנ"ח 1998".
השטח מיועד לשימור במצבו הטבעי תוך פיתוח אקסטנסיבי מנמי הכולל:
הדגשת כניסות לשמורה ע"י בניית קיר שגובהו לא יעלה על 1.5 מ', התווית שבילי הליכה, הסדרת תוואי המעין והצבת שילוט וריהוט גנני (פחי אשפה, ספסלי ישיבה, תיבת דפדפות וכו').

3.2 **הוראות כלליות**

רעייה בתחומי השמורה באזור המורשה לרעייה:

- 3.2.1 תותר רעייה ממחצית מאי עד נובמבר. כושר הנשיאה לתקופה זו הוא 12 דונם לפרה.
- 3.2.2 תהיה אפשרות לבנות, לקיים ולתחזק מתקנים הדרושים לטיפול שוטף בעדרים ובמרעה לפי תכנון משרד החקלאות, בהיקף של עד 2% מהשטח ולא יותר מ- 20 דונם למשק (מתקני מים, מכלאות, תוספת מזון וכיו"ב), לאחר תיאום עם רשות הטבע והגנים. המתקנים הקיימים יוכלו להישאר במקומם.
תהיה אפשרות לקיים ולתחזק את הגדרות, הדרכים וצינורות המים הקיימים, ולהוסיף להם לאחר סיכום עם רשות הטבע והגנים וכל זאת בכפוף לכל דין.
- 3.2.3 זכות הראשונים לרעייה בשמורה/גן תינתן למשקים הרועים בשטח ביום הכרזת השמורה, וייחתם הסכם רעייה בין רשות הטבע והגנים לבין המשק בהסכמת מנהל מקרקעי ישראל – כמקובל בשמורות טבע.
- 3.2.4 טיפול בנוזקי טריפה: נזקי טריפה לעדרים יטופלו בדרך המקובלת בשטחים פתוחים. במקרה של נזקי טריפה של 2% מהוולדות יבוצע ויסות גודל אוכלוסיית הטורפים ע"י דילול ע"י רשות הטבע והגנים או ע"י הרועים, בהיתר מיוחד, לאחר שנגקטו אמצעי הגנה כמקובל על הבוקרים באזורים שמחוץ לשמורה. במידה וישנה אפשרות לכך תהיינה חלקות ההמלטה מחוץ לשמורה.
- 3.2.5 פסי אש: פריצה וריסוס דרכים כפסי אש וצפיפותם יבוצעו לפי הצורך ע"י הרועה בהתאם להנחיות נציג רשות המרעה ונציג רט"ג.

3.2.6 תותר הכנסה של כלים ואמצעים אחרים, כולל כלבים, לצורך טיפול בעדר, בתיאום ובהסכמת רשות הטבע והגנים.

3.2.7 מין בעל החיים: יוגדר מין בעל החיים שירעה בשמורה. ניתן יהיה לשינוי בתיאום עם רט"ג כאשר מפתח לחץ הרעיה יהיה 5 יח' צאן לכל יום רעיית בקר.

3.2.8 שינויים בתקנון זה יהיו מסוכמים על הצדדים, בהיתר מיוחד של רט"ג ובהסכמת ממ"י.

3.2.9 בשטח המזרחי לא תותר רעיה עפ"י נספח רעייה (מפה מצ"ב).

3.3 עתיקות:

בשטח העתיקות לא תותר כל עבודה ללא אישור מרשות העתיקות עפ"י סעיף 29 א' לחוק העתיקות התשל"ח ובחתאם לאמנה שנחתמה בין רשות העתיקות והרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

3.4 חלוקה:

תוכנית זו כוללת הוראות לחלוקה חדשה ומגרשים בהתאם למצוין בתשריט. חלוקה חדשה לפי הוראות תוכנית זו, עפ"י סעיף 143, תאושר ע"י הועדה המקומית באמצעות תשריט חלוקה לצרכי רישום.

3.5 אשפה:

סידורי סילוק האשפה יהיו בהתאם עם הרשות המקומית. לא ינתן היתר בנייה בשטח התוכנית אלא לאחר שיובטח מקום לפחי האשפה בשטח המגרש ויסומן בהיתר הבניה. לא ינתן היתר בניה אלא לאחר התחייבות היום לפינוי פסולת הבניה ופינוי עודפי עפר לאתר מוסדר.

3.6 כיבוי אש:

קבלת התחייבות ממבקשי ההיתר לביצוע דרישות שירות הכבאות ולשביעות רצונם, תהווה תנאי להוצאת היתר בניה.

3.7 הכרזת שמורת טבע:

תוכנית זו תהווה בסיס להכרזת השטח המסומן בתשריט עפ"י "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח, 1998".

3.8 תנאי מערכת הביטחון:

א. בתוכנית זו, "שטחים ביטחוניים" - מתקנים ביטחוניים, כהגדרתם בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965 ושטחים הסגורים בצו סגירה מכח תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

ב. אין התוכנית ותשריטיה מסמנים את כל השטחים הביטחוניים או את גבולותיהם המדויקים. הוראות סעיף ג': יחולו על כל השטחים הביטחוניים, כפי שיהיו מעת לעת. בכל מקרה של סתירה בין הוראות סעיף ג' לבין הוראות אחרות בתוכנית זו, יגברו הוראות סעיף ג'.

ג. בנוסף לאמור בכל הוראה בתוכנית זו, בשטחים הביטחוניים מותרים, ללא היתר או אישור לפי תוכנית זו, של שימוש או פעולה מטעם ולצרכי מערכת הביטחון או שלוחותיה, או באישורן (ובלבד שהאישור משרת את האינטרסים הביטחוניים - לאומיים של מערכת הביטחון או של שלוחותיה), לרבות כניסה אליהם במשך כל שעות היממה, ולרבות פינוי שדות המוקשים והשטחים החשודים במיקוש המצויים שם, ותנועה בדרכי הגישה המוליכים אליהם. אין בתוכנית זו כדי להגביל ביצוע כל פעילות כאמור בשטחים ביטחוניים. פעילות כאמור תעשה, ככל הניתן, לאחר מתן הודעה לרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (להלן: "הרשות").

ד. הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים תמנע כניסה של אנשים לשטחים סגורים מכח תקנה 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, המצויים בתחום התוכנית, למי שאין ברשותו היתר כניסה מתאים מאת הגורמים המוסמכים ליתן היתר.

ה. הרשות תדאג לשילוט מתאים בשמורת הטבע, שיזהיר מפני שדות מוקשים ושטחים חשודים במיקוש, המצויים בתחום התוכנית, בתיאום עם קצין האג"ם במפקדת קצין ההנדסה הראשי ותדאג לגידור (נוסף על גידור הצבאי) של שטחים ממוקשים בעלי רגישות מיוחדת, עליהם יסוכם בנפרד עם ענף תשתית ופריסה באגף התכנון בצה"ל (להלן: "עתו"פ").

ו. הרשות תחסום את השבילים המרכזיים המוליכים לשדות המוקשים ולשטחים החשודים במיקוש המצויים בתחום התוכנית, בתיאום עם קצין האג"ם במפקדת קצין ההנדסה הראשי או עם מפקד ההנדסה הפיקודי, ולא תפתח שבילים חדשים בסמוך לשדות המוקשים ולשטחים חשודים במיקוש, אלא לאחר קבלת אישור מאת אחד מהם. יודגש, כי חסימת שבילים כאמור מתייחסת רק לדרכים שבאחריות הרשות להסדיר כאמור בסעיף 7 (א') (2) בחוק הגנים הלאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח – 1998.

ז. לא יינתנו היתרי רעייה בתחום התוכנית, בשטחים הסמוכים לשטחים הממוקשים, כפי שיוגדרו על ידי עתו"פ, אלא לאחר קבלת אישור מאת עתו"פ.

פרק 4 - חתימותבעל הקרקע:

תאריך: _____

יזם ועורך התוכנית:

תאריך: _____

וועדה מקומית לתכנון ובניה:

תאריך: _____

וועדה מחוזית לתכנון ובניה:

תאריך: _____

רשות הטבע והגנים
מחוז צפון
עתיקות מגידו
ד. נ. חרל
מגידו 19230
121

27 אוקטובר 2002
 כ"א חשון תשס"ג
 400.144
 דידי 10

שמורת רכס בשנית: דברי הסבר

שמורת רכס בשנית ששטחה כ- 11,298 דונם, מהווה את החלק המרכזי של הרצועה המזרחית של תילי הגעש בגולן. לאורך 11 ק"מ נמשכות פסגות הרי הגעש. לאורך 6 ק"מ של השמורה- ששה הרי געש ברום 900-1150 מ' מעפ"ה.

בשמורה חורש מגוון ביותר. יש בה שילוב נדיר של שלושת מיני האלון בארץ. אלון תבור מגיע כאן לרום המירבי שלו ויוצר יער פארק. אלון התולע יוצר גם הוא יער פארק, תופעה ייחודית למין זה, הגדל בדרי"כ בחורש יחד עם האלון מצוי, כמו גם בחלקים נרחבים בשמורת רכס בשנית. בנוסף לעצים אלו מצויים בשמורה גם אלה א"י, אלה אטלנטית, שזיף הדוב, אגס סורי, לבנה רפואי, עוזרר מצוי ועוזרר אדום.

הרום הגבוה של השמורה מביא לייחודה גם במיני הגיאופיטים, כמו כרכומים רבים, ביניהם הכרכום דמשקאי הנדיר, סתוונית התשבץ (רק בגולן הגבוה), חלמונית גדולה, אירוס הלבנון, אירוס הגולן (מין אנדמי לגולן בלבד), לוענית יריחו (נדיר), תלתן הדור (נדיר מאוד).

מגוון בעלי חיים בשמורה. מבין היונקים הגדולים ניתן למנות זאב, תן, שועל, גירית מצויה, גירית דבש, נימיה, דלק, צבי א"י שפן סלע ודורבן.

עולם הציפורים עשיר ומגוון עקב השילוב של שטחי יער פארק, חורש ובתות עשבוניות.

בתות אלה מושכות מיני דורסים לשיחור מזון הן בעונת הנדידה, בהיות השמורה על ציר הנדידה, והן בחורף ובאביב. ניתן לראות בשמורה עקב חורף, עקב עיטי ונשר.

בחלק המערבי של השמורה יש רעיית בקר כחלק מממשק השמורה. בחלק המזרחי ישן חלקות ללא רעייה כדי ליצור מגוון של בתי גידול.

דר' דידי קפלן
 אקולוג מחוז צפון